

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **doc. ThLic. J. B., Th.D., S.S.L.**, zast. Mgr. Janem Matějčkem, advokátem se sídlem Římská 1222/33, Praha 2, proti žalované: **Rektorka Univerzity Karlovy**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, zast. JUDr. Tomášem Sirovátkem, advokátem se sídlem K Mohyle 476/3, Praha 6, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: **Velký kancléř Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy**, se sídlem Hradčanské nám. 56/16, Praha 1, zast. JUDr. Jakubem Křížem, Ph.D., advokátem se sídlem Thákurova 676/3, Praha 6, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2025, č. j. 10 A 28/2025-526,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky výroku I. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2025, č. j. 10 A 28/2025-526, a rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2025, č. j. UKRUK/53811/2025.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 2. 2025, č. j. UKRUK/53811/2025, žalovaná podle § 28 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších přepisů, tj. na návrh akademického senátu, odvolala žalobce z funkce děkana Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy (dále jen „KTF UK“), a to s účinností ke dni 10. 2. 2025.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 11. 12. 2025, č. j. 10 A 28/2025-526. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je dostupný na <http://www.nssoud.cz> a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost a navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Stěžovatel poukázal na to, že předseda Akademického senátu KTF UK (dále jen „AS KTF

UK“) svolal řádné zasedání AS KTF UK na úterý 27. 1. 2026, přičemž jedním bodem programu je volba kandidáta na děkana KTF UK a dalším je i nový jednací řád AS KTF UK. Tímto krokem došlo k zahájení procesu volby nového děkana. Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, tak podle stěžovatele existuje vysoké riziko, že by funkce děkana byla obsazena dvěma osobami současně, tj. stěžovatelem a nově zvoleným děkanem, který by vzešel z volby akademického senátu. Tato situace by vedla k vážnému ohrožení funkčnosti fakulty a právní nejistotě ohledně platnosti rozhodnutí vydaných oběma osobami vykonávajícími funkci děkana. V případě zvolení nového děkana by se rozhodnutí soudu stalo akademickým, protože by nastal nevratný následek – obsazení funkce děkana dvěma osobami. Tím by došlo k porušení ústavního práva stěžovatele podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, které zahrnuje také právo na nerušený výkon funkce, včetně práva na ochranu před protiprávním zbavením této funkce. Vznik situace, kdy jsou ve vedoucí funkci dva děkani, by pro KTF UK znamenala další finanční náklady, přičemž se nedá vyloučit, že by se tyto náklady musely získat na úkor jiných zaměstnanců KTF UK. Podle stěžovatele je v zájmu veřejnosti, aby byla instituce vedena jednotně, jasně, bez protichůdných rozhodnutí a kroků, nedošlo ke způsobení chaosu ve vedení a nejasnosti závaznosti přijatých rozhodnutí. Pokud by totiž byla žaloba stěžovatele úspěšná, pak by se stala všechna rozhodnutí nově zvoleného děkana zpochybnitelnými, resp. neplatnými. V podání, které bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno 23. 2. 2026, stěžovatel doplnil, že volba nového děkana má proběhnout 3. 3. 2026 na mimořádném zasedání AS KTF UK a na 24. 2. 2026 je svoláno mimořádné zasedání, na kterém dojde k představení kandidátů na funkci děkana.

[4] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že nesouhlasí s jeho přiznáním. Poukázala na to, že stěžovatel se v návrhu na přiznání odkladného účinku nedomáhá ochrany žádných svých veřejných subjektivních práv, nýbrž tvrdí, že nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by mohlo dojít k vážnému ohrožení funkčnosti samotné fakulty a k údajné právní nejistotě ohledně platnosti rozhodnutí vydaných oběma osobami vykonávajícími funkci děkana KTF UK, ačkoliv stěžovatel již dlouhodobě funkci děkana KTF UK vůbec nezastává, a tato zůstala neobsazena. Je to naopak právo KTF UK na výkon samosprávy a obsazení funkce děkana, které zaslouží právní ochranu. Eventuální přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by tedy představovalo výrazný zásah do práva vysoké školy na samosprávu, kterým by Nejvyšší správní soud vnucoval akademické samosprávě nejvyšší vedení, které si výslovně nepřejí a které pravomocně odvolala. Tato újma hrozící KTF UK (i jejím zaměstnancům a studentům) je přitom nepoměrně větší, než jakákoliv jiná potenciální újma hrozící v daném případě stěžovateli. Neexistuje navíc ani veřejný zájem na tom, aby stěžovatel vykonával funkci, které byl zbaven právě proto, že tuto funkci ve veřejném zájmu nevykonával.

[5] Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[6] Podle § 107 s. ř. s. *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užíje přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí

pokračování

znamenal by pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Je třeba rovněž zdůraznit, že kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je oprávněným prostředkem mimořádným, a tedy nelze automaticky očekávat vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku se prolamují před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu. Na rozhodnutí krajského soudu je přitom třeba hledět jako na rozhodnutí zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonem stanoveným postupem zrušeno. Odkladný účinek má charakter výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá, a má být přiznáván pouze v případech, které takový postup svou specifickou povahou odůvodňují. Proto újma, která má hrozit žadateli o přiznání odkladného účinku, musí být vzhledem k poměrům žadatele natolik významná, že odůvodňuje uplatnění výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65], a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

[9] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, což stěžovatel učinil tvrzením o zásadním zásahu do jeho práva na nerušený výkon funkce, včetně práva na ochranu před protiprávním zbavením této funkce. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[10] Institut odkladného účinku má zásadní význam především v případech, kdy by následné rozhodnutí soudu o zrušení rozhodnutí žalovaného bylo pouze rozhodnutím akademickým, neboť by výkonem pravomocného rozhodnutí žalovaného nastal v průběhu rozhodování soudu nevratný následek, který by byl obtížně ne-li vůbec meritorním rozhodnutím soudu odstranitelný.

[11] Nejvyšší správní soud shledal návrh stěžovatele důvodným. Přihlédl zejména k tomu, že žalobou napadeným rozhodnutím byl stěžovatel odvolán z funkce děkana KTF UK a že, jak vyplývá z pozvánky ze dne 20. 1. 2026, na 27. 1. 2026 bylo svoláno řádné zasedání AS KTF UK, přičemž jedním z bodů programu byla volba kandidáta na děkana KTF UK, čímž došlo k zahájení procesu volby nového děkana. Tomu koresponduje i další harmonogram volebního procesu, který stěžovatel uvedl v podání z 23. 2. 2026. Pokud

by nedošlo k odkladu právních účinků výroku I. pravomocného rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, hrozí riziko vzniku situace, kdy by funkce děkana mohla být v případě úspěchu stěžovatele obsazena dvěma osobami, tj. stěžovatelem a nově zvoleným děkanem. Tím by došlo k porušení práva stěžovatele podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, které zahrnuje také právo na nerušený výkon funkce, včetně práva na ochranu před protiprávním zbavením této funkce (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 9. 2006, sp. zn. II. ÚS 53/06).

[12] Nelze přitom spoléhat na to, že by stěžovatel měl případně bez dalšího možnost návratu zpět do funkce děkana KTF UK.

[13] Nejvyšší správní soud se proto přiklonil k tvrzení stěžovatele, že odvolání z funkce děkana by pro něj znamenalo vážnou újmu. Vyšel přitom rovněž ze skutečnosti, že na základě obdobných důvodů byl městským soudem přiznán odkladný účinek žalobě stěžovatele (viz usnesení ze dne 24. 3. 2025, č. j. 10 A 28/2025-25).

[14] Pokud jde o újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, žalovaná poukázala zejména na právo KTF UK na výkon samosprávy a obsazení funkce děkana. K tomu kasační soud ve shodě s městským soudem uvádí, že nepochybně, že je dán zájem na řádném výkonu akademické samosprávy, ten ale jistě nebude zajištěn při případném obsazení funkce děkana dvěma osobami v případě zrušení rozhodnutí o odvolání děkana (stěžovatele) soudem. Nejvyšší správní soud nepochybně tvrdí žalované, že napjaté vztahy mezi stěžovatelem a akademickým senátem znesnadňují chod fakulty. I zde však má místo poukaz žalovaného ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku na to, že stěžovatel již dlouhodobě funkci děkana vůbec nezastává a funkce zůstala neobsazena. Za této situace se Nejvyššímu správnímu soudu jeví akceptovatelnou a nepoměrně menší újma vzniklá žalovanému tím, že stávající stav setrvá po relativně krátkou dobu předpokládaného trvání řízení o kasační stížnosti. V nyní projednávaném případě tedy kasační soud konstatuje, že neshledal újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám a která by převážila nevratnou újmu hrozící stěžovateli.

[15] Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

[16] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení NSS ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Žalovaná nepoukázala na žádný kolidující důležitý veřejný zájem a ani Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmý zásadní veřejný zájem, který by měl převážet nad možným zásahem do práva stěžovatele podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Setrvání stěžovatele ve funkci děkana KTF UK do ukončení řízení o kasační stížnosti,

pokračování

která bude navíc projednána v přednostním režimu (§ 56 odst. 1 s. ř. s.), tedy nenaruší důležitý veřejný zájem, čímž je naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[17] S ohledem na výše uvedené důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v projednávané věci splněny, a v souladu s § 107 s. ř. s. proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[18] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2026

David Hipšr
předseda senátu